

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/22/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207534
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8319207534.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senátu zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu, sudkyne JUDr. Jany Burešovej a sudcu Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu F. E., nar. XX.XX.XXXX, D. nad F. XXX, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o priznanie finančného zadostučinenia vo výške 500 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 21Csp/137/2019-57 zo dňa 07.02.2020 takto

rozhodol:

Mení rozsudok vo vyhovujúcom výroku tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 100 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a v prevyšujúcej časti vyhovujúceho výroku žalobu zamietá.

Priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:
„ I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 400,-- eur a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,
II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá,
III. Žalobcovi súd priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, pričom o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobou súdu podanou 30.09.2009 žiadal, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu sumu 500 eur, žiadajúc taktiež, aby súd uložil žalovanému zaplatiť mu náhradu trov s konaním mu vzniknutých. Dôvodom podania žaloby bolo to, že ako spotrebiteľ bol v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 9Csp/179/2018, v ktorom sa domáhal zdržania sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy úspešný. Žiada preto priznať primerané finančné zadostučinenie 500 eur, t.j. vo výške, v akej sa žalovaný mienil na jeho úkor obohatiť prostredníctvom neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy.

Súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný žiadal žalobu zamietnuť.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že Okresný súd Humenné rozsudkom č.k. 9Csp/179/2018 - 107 z 15.05.2019 uložil žalovanému zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX z 21.12.2011 k zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 21.12.2011, nakoľko dohodou o zrážkach zo mzdy mala byť zabezpečená výška pohľadávky žalovaného, ktorej úhradou na strane žalovaného dochádza k bezdôvodnému obohateniu. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, aj keď bola podpísaná na samostatnej listine. Neinformovaním žalobcu o jej dôsledkoch dostala sa objektívne do rozporu s požiadavkou na čestnú obchodnú prax. V rozsudku

9Csp/179/2018-107 súd uviedol, že mal za preukázané, že v zmluve absentuje členenie splátok na istinu, úroky a iné poplatky, čo je pre spotrebiteľa nejasné a úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Súd prvej inštancie mal jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 9Csp/179/2018 bol žalobca úspešný, keďže žalovanému bola uložená povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy; v rozsudku bolo zhodnotené, že dohoda o zrážkach zo mzdy bola jednak neprijateľnou zmluvnou podmienkou a tiež neplatným zmluvným dojednaním a žaloba bola považovaná za vhodný prostriedok ochrany žalobcu, jeho práv ako spotrebiteľa. V rozsudku bolo deklarované porušenie práv žalobcu ako spotrebiteľa, nárok na finančné zadosťučinenie preto má. Súd prvej inštancie vo vzťahu k výške zadosťučinenia uviedol, že jeho poskytnutie nie je sankciou za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý. Bol toho názoru, že poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv má byť vyvážené a preto zohľadnil pri kvantifikácii zadosťučinenia aj tú skutočnosť, že aj žalobca porušil svoju zmluvnú povinnosť keď veriteľovi doposiaľ nevrátil ani len istinu úveru, a v ďalšom spore uplatňuje rovnaký nárok o primerané finančné zadosťučinenie. Podľa súdu prvej inštancie inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť neprimeranému finančnému obohacovaniu, preto sa ako absolútne neprimerané javilo priznať plnú výšku požadovaného primeraného zadosťučinenia. Primerané sa súdu javilo priznať sumu vo výške 400 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

Pri právnom posúdení odkázal súd prvej inštancie na ustanovenia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - § 3 ods. 5, § 2 písm. a/, § 3 ods. 3, § 4 ods. 2, na ustanovenie Občianskeho zákonníka - § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2, a na Smernicu Rady č. 93/13/EHS.

Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255, § 262 ods. 1 C.s.p., v spojení s článkom 2 ods. 1 C.s.p.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/, a podľa obsahu aj podľa písm. h/ C.s.p., a to proti vyhovujúcemu výroku a proti výroku o náhrade trov konania. Podľa žalovaného v konaní neboli preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodnil výšku nároku v sume 400 eur. Súd prvej inštancie v dôvodoch uviedol skutočnosti, ktoré žalobca ani netvrdil, a podľa žalovaného je rozhodnutie o priznaní nároku v sume 400 eur v rozpore s účelom zákona. Je neprimerané a neadekvátne. Podľa žalovaného rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje žiadne skutkové a právne závery nadväzujúce na vykonané dokazovanie, ktorými by sa preukázala dôvodnosť a výška zadosťučinenia, sumy 400 eur, je preto subjektívne a nepreskúmateľné. Podľa žalovaného si žalobca nesplnil svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, nemohol si tak splniť v tomto smere ani dôkaznú povinnosť. Zo strany žalobcu neboli predložené. Súd prvej inštancie preto nesprávne konštatoval opodstatnenosť nároku žalobcu. Žalobu mal zamietnuť, suma 400 eur podľa žalovaného nie je zanedbateľná a z rozsudku nie je zistiteľná závažnosť porušenia práv spotrebiteľa, ktorá by túto sumu odôvodnila. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola vyhotovená v súlade so zákonom, postup žalovaného svojvoľný nebol. Krajský súd v Bratislave aj Krajský súd v Banskej Bystrici nepovažovali dojednanie dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovací inštitút na postupné uspokojenie pohľadávky za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Poukázal taktiež na to, že v čase predloženia dohody o zrážkach zo mzdy žalobca neuhradil ani len tú sumu, ktorú od žalovaného prevzal, čo nespravil ani doposiaľ. Žalovaný preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a žalobu zamietol, eventuálne, aby vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil si taktiež nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej aj len „odvolací súd“), príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 C.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 C.s.p.) subjektom k tomu oprávneným (§ 359 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu ako bol v odvolaní napadnutý ako aj konanie mu predchádzajúce, v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasledujúcich C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario). Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj na webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 18.06.2020 (§ 219 ods. 3 C.s.p.), a dospel k záveru o tom, že odvolanie žalovaného bolo z časti dôvodné.

5. Žalobca podal na súd prvej inštancie dňa 01.10.2019 žalobu, ktorou sa domáhal primeraného finančného zadosťučinenia, keďže v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 9Csp/179/2019 o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy bol ako spotrebiteľ úspešný, čo

vyplýva z rozsudku súdu z 15.05.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 02.07.2019. Primeranou sumou zadosťučinenia podľa žalobcu mala byť čiastka 500 eur, zohľadňujúca skutočnosť, že žalovaný sa chcel na jeho úkor prostredníctvom neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy bezdôvodne obohatiť, bol nútený brániť sa v základnom konaní a žiadané primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy.

Tvrdenie žalobcu o úspechu v základnom konaní bolo preukázané rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 9Csp/179/2018-107 z 15.05.2019, ktorým súd o žalobe žalobcu smerujúcej proti žalovanému rozhodol tak, že žalovaný je povinný zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXX z 21.12.2011 v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX z 21.12.2011 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným na výkon zrážok zo mzdy žalobcu.

Žalobca listinným dôkazom preukázal, že Obci D. nad F. bola doručená žiadosť o vykonanie zrážok zo mzdy žalobcu v prospech žalovaného ako veriteľa, keďže dohodou sa žalobca zaviazal zabezpečiť uspokojenie pohľadávky veriteľa vyplývajúcej zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX. Žalobca, ktorý bol osobne prítomný na pojednávaní, ktoré súd prvej inštancie nariadil na prejednanie sporu na deň 07.02.2020, žiadne ďalšie skutkové okolnosti netvrdil a netvrdil ich ani jeho právny zástupca, tiež prítomný na pojednávaní.

6. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.06.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia, jazykového - gramatického výkladu predmetnej právnej normy a toho, že ak nie sú závažné dôvody pre to, aby bol slovnému textu daný iný význam, má sa výrazom použitým v právnej norme prisúdiť taký význam, aký má v zmysle právneho jazyka, je potrebné konštatovať, že úspešným uplatnením práva spotrebiteľom je daný základ pre priznanie finančného zadosťučinenia.

7. Žalobca bol ako spotrebiteľ, domáhajúci sa ochrany svojich práv spotrebiteľa, v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 9Csp/179/2018 úspešný, bezpochyby právo na zadosťučinenie má, nakoľko tento, nie iný výklad znenie zákona umožňuje.

Posúdenie každého nároku je vecou individuálnych skutkových zistení. Všeobecnou právnou zásadou vlastnou európskej právnej kultúre je princíp primeranosti, ktorý zvolil zákonodarca aj k zadosťučineniu, na ktoré má mať nárok spotrebiteľ úspešne sa domáhajúci ochrany svojho práva spotrebiteľa, je preto na súde, ktorý je orgánom s právomocou normu vyložiť a poskytnúť ochranu subjektívnemu právu, vyhodnotiť v konkrétnych súvislostiach primeranosť požiadavky spotrebiteľa.

8. Zadosťučinenie je slovo prevzaté z latinského výrazu satisfactio, v ktorom „satis“ znamená „dost“ a „facere“ znamená „činiť“ (podľa Stručného etymologického slovníka slovenčiny „činiť“ znamená konať, robiť, urobiť, t.j. urobiť za dost). V právnej teórii základ dania zadosť spočíva vo vyrovnaní pomerov, ktoré boli narušené, a ktoré je nutné opätovne uviesť do rovnováhy, nie len reštitučným, obnovovacím nárokom. Zadosťučinenie je tak nárokom, ktorým sa reparujú ujmy nemateriálnej povahy. Tento aspekt vychádza z podstaty tohto nároku, nie je preto možné pri rozhodovaní o ňom brať zreteľ na materiálne prvky. Jeho podstatou nie je sankčná povaha, aj keď zaplatenie, keďže zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. má byť finančné a každé zaplatenie predstavuje finančný úbytok v aktívach osoby, voči ktorej nárok smeruje. Na účely sankcionovania je totiž administratívne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadosťučinenie poskytnúť. Ako uviedol Najvyšší súd Českej republiky v rozhodnutí 30Cdo/3936/2010 z 15.12.2011, t.j. v čase zhody medzi českou a slovenskou civilnou úpravou v Občianskom zákonníku, inštitút tzv. punitive alebo exemplary damages (t.j. náhrady škody plniacej represívnu funkciu - voľný preklad odvolacieho súdu) nekompenzačného odškodnenia exemplárnej alebo represívnej povahy nemá v českom práve oporu. Tento typ náhrady je typický pre angloamerický typ právnej kultúry (common law), český aj slovenský právny systém je však iným, je kontinentálnym systémom.

9. Vychádzajúc z predpokladov uvedených v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, žalobca sa mylil ak mienil, že ním žiadaná suma finančného zabezpečenia je primeraná keďže má plniť sankčnú funkciu a má byť pre žalovaného odradzujúca, aby ma nedopúšťal recidívy a má zohľadniť skutočnosť, že sa žalovaný chcel prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy údajne obohatiť.

Odvolačný súd má za to, že nepriaznivý dôsledok finančného zadostučinenia musí zodpovedať povahe súkromného práva, pričom v súkromnom práve sankcia nie je trestom ani inštitútom nahrádzajúcim iné právne inštitúty. V konkrétnom súdnom prípade neboli tvrdené a z dôkazov ani nevyplývali žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie zadostučinenia vo výške, akú za primeranú mal žalobca, ale ani vo výške akú za primeranú mal súd prvej inštancie. Kritériom kvantifikácie by mali byť podľa odvolacieho súdu najmä okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo, ich dosah na sféru individuálnych preferencií spotrebiteľa, ako aj závažnosť porušenia práv spotrebiteľa. Žalobca k týmto exemplifikatívne uvedeným okolnostiam porušenia práva okrem dôkazu o tom, že Obci D. nad F. bola adresovaná žiadosť o vykonávanie zrážok z jeho mzdy a z iných príjmov v nadväznosti na zmluvu o revolvingovom úvere, ktorú so žalovaným uzatvoril iné skutočnosti neuviedol, nevyvrátil ani tvrdenia žalovaného o tom, že ku dňu predloženia dohody o zrážkach zo mzdy Obci D. nad F. ani doposiaľ žalovanému neuhradil ani istinu úveru.

Za tejto situácie kritériu primeranosti finančného zadostučinenia, proporcionality, nemohla podľa odvolacieho súdu zodpovedať čiastka, ktorú mu súd prvej inštancie priznal ako finančné zadostučinenie, čo zakladalo dôvod, aby odvolací súd do úvahy súdu prvej inštancie o výške zadostučinenia zasiahol. Súdom prvej inštancie priznané finančné zadostučinenie 400 eur nebolo v konkrétnych skutkových okolnostiach žalobcom preukázané, argumentačne nebolo podložené ani súdom prvej inštancie. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 385 C.s.p. vo vyhovujúcom výroku zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a uložil žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 100 eur a v prevyšujúcej časti vyhovujúceho výroku žalobu zamietol. Suma 100 eur je po celkovom zhodnotení veci pri neexistencii tvrdenia žiadnych rozhodných skutočností sumou postačujúcou a je tak primeraným finančným zadostučinením žalobcu.

10. O nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie ako aj o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd na základe § 396 ods. 1, 2, podľa § 255 ods. 1 C.s.p., Predmetom konania bol nárok na primerané finančné zadostučinenie, výška ktorého závisela od úvahy súdu. U takéhoto nároku sa strana sporu považuje za plne úspešnú vtedy, ak je úspešná čo do základu nároku. Nie je totiž možné zaťažiť žalujúcu stranu procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu. Žalobca bol v konaní, čo sa týka základu nároku plne úspešný, a to tak čo sa týka prvoinštančného ako aj odvolacieho konania, preto odvolací súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného aj odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

11. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.